

Conjunt de Mogoda

Santa Perpètua de Mogoda

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Barri de la Mogoda (08130 - Santa Perpètua de Mogoda)
Emplaçament A l'W de la Crta de Caldes (C-59)

Coordenades:

Latitud: 41.52884
Longitud: 2.19707
UTM Est (X): 433015
UTM Nord (Y): 4597777

Classificació

Número de fitxa 08260-42
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XII-XIX
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Hi ha una protecció específica de l'entorn (nivell D) que afecta el portal d'accés al pati d'armes, els pous de glaç, l'estructura dels horts, el plataner i els xiprers del pati d'armes.

Protecció Legal
Observacions protecció: Pla Especial Protecció Patrimoni Arquitectònic
Número inventari si, IPA, n. 28003

Generalitat i altres inventaris

Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Pública
Titular: Generalitat de Catalunya - INCASOL

Fitxes associades:

[Molí de Mogoda](#)
[Pous de glaç de Mogoda](#)

Autor de la fitxa
Data de registre de la fitxa:

Goretti Vila i Fàbregas
dl., 02/03/2009 - 01:00

Descripció

El conjunt de Mogoda es troba al sud-est del nucli urbà, entre la riera de Caldes, la carretera C-59 i la línia de Renfe. Actualment queda ben comunicat amb el nucli de Santa Perpètua. L'antiga extensió de la finca ha quedat subdividida per les diferents comunicacions que la voregen tangencialment (autopista, tren, etc.). El conjunt de Mogoda està format per unes cinquanta cases que s'arranglen al llarg dels dos carrers, el nou i el vell, dels que es compon el barri de Mogoda. Són construccions de finals del segle XIX. El barri però, gira a l'entorn de la masia fortificada (s. XII), residència dels senyors de Mogoda i seu de la baronia de Mogoda, propietat de la Cartoixa de Montalegre entre els s. XV i XIX.

Les vivendes unifamiliars consten de planta baixa i un pis. Estan cobertes amb teulada plana correguda de teula àrab. El material de construcció predominant és la pedra recoberta amb un arrebossat. Separades per un carrer i davant d'aquest conjunt, es troben una filera de construccions de coberta a doble vessant que són utilitzades pels habitants del nucli per a diferents funcions. El conjunt està format per diversos edificis: la masia fortificada, la capella, l'edifici residencial i les cavallerisses, tots ells envoltant l'antic pati d'armes. Exteriorment a aquest conjunt es situen les 50 cases dels treballadors disposades en L. La masia fortificada (segles XII - XIII) de tres plantes d'alçada, té la part més antiga amb traces d'estil romànic i la part més nova amb elements gòtics. A la vessant est té adossat l'edifici de la capella (segle XIV) amb façana reformada el 1739, de planta rectangular, d'una única crugia i amb un pis d'alçada. Destaca la torre mirador central amb dos pisos més. Aquest edifici ha estat reformat a finals dels anys 80 (segle XX), amb elements contemporanis.

L'edifici de la masia fortificada té una estructura de parets de càrrega de barreja de còdols i totxo, bigues de fusta en planta pis i voltes a la planta baixa. L'edifici residencial és de parets de càrrega de totxo, voltes en planta baixa i bigues de fusta en planta pis. L'edifici de les cavallerisses és de parets de càrrega de totxo i bigues noves de formigó. Els edificis de les casetes són de parets de càrrega de còdols i voltes de canó en planta baixa i bigues de fusta en planta pis. L'edifici de l'església és de parets de càrrega de barreja de còdols i totxo i volta de creueria. La coberta de tots els edificis esmentats és a dues aigües i de teula àrab, llevat de la de l'edifici de les cavallerisses que és a una sola aigua i de teula àrab.

Davant de les casetes en filera dels treballadors i a l'altra banda del carrer, es situen un seguit de coberts relacionats amb els petits horts de les cases. A l'extrem nord del carrer principal sobre un petit turó es situen els dos antics pous de glaç que van ser rehabilitats a principis dels anys 90 (segle XX). La façana principal de la masia fortificada no té cap composició definida. Destaca el portal adovellat de pedra de l'accés al pati. L'edifici residencial té una façana principal de composició asimètrica amb el portal d'accés en un extrem i tres balcons a la planta pis. Els elements ornamentals tenen trets modernistes. L'edifici de les cavallerisses té la façana totalment modificada i s'han tapat els seus portals d'accés convertint-los en finestres. Destaca la torre mirador central. L'edifici de l'església presenta una façana simètrica, amb un portal d'accés amb la llinda i els brancals de pedra, una finestra rodona al damunt i un campanar coronant la part més alta.

Les façanes de les casetes en filera repeteixen el mòdul de portal en planta baixa i finestra en planta pis. Les façanes dels edificis que donen al pati d'armes han estat arrebossats i pintats amb color almagra. Les façanes posteriors d'aquest edificis tenen l'arrebossat original. Les façanes de les casetes estan arrebossades i pintades. La façana de l'església té esgrafiats en dos colors. Com a elements arquitectònics destaquen els portals de totxo dels edificis principals i les finestres gòtiques de la masia fortificada.

El nucli de Mogoda és un dels més encisadors de Santa Perpètua, alhora el que millor ha conservat la seva idiosincràsia.

Observacions:

També es conserven en el seu entorn dos antics pous de glaç.

Actualment només queden restes dels antics jardins senyorials que envoltaven la part més noble, i de petits horts que donen servei directe a les casetes, dels treballadors originaris, que encara són habitades. La vegetació abundant dóna un aire pintoresc al conjunt.

Història

La història d'aquest conjunt que originàriament comprenia 258Ha, amb diversos masos, molins, etc, està estretament lligada al Castell o masia fortificada al voltant de la qual s'arreglaren les 50 cases que formen el nucli actual de només dos carrers, el nou i el vell. El castell (s.XII - XIII) i la capella (segle XIV) varen ser edificats pels antics senyors de Mogoda. Al 1434 la Cartoixa de Montalegre compra tot el conjunt i els seus drets feudals, portant a terme la seva explotació agrícola fins a finals del segle XIX, quan degut a la desamortització, passa a mans del Marquès de Comilles i posteriorment al seu hereu el Comte Güell. Durant la guerra civil la Generalitat incauta el castell, i les cases s'omplen de refugiats. A principis dels anys 70 la finca és expropiada pel govern franquista i amb la democràcia passa a mans de la Generalitat, que a través de l'INCASOL, és el responsable actual de la seva administració, conservació i utilització.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE SANTA PERPÈTUA DE MOGODA (1996). Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic de Santa Perpètua de Mogoda. Text refós novembre de 1996. Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda. Obres públiques i urbanisme.

CANYAMERES, Esteve (2009). Masos, masies i masoveries. Estudi de l'agricultura de Santa Perpètua de Mogoda i Santiga (segles XI-XX). Edita: Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda. Pàg. 87-91.

RICART, Joan et alii (1993). Temps enrera, portes endins. Santa Perpètua de Mogoda. Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda.

RICART, J., DÍEZ, M., VILÀS, E., AYMERICH, L., MORRAL, J. (1999). El que sabem del segle XX. Història de Santa Perpètua de Mogoda 1900-1979. Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda. 2 Volums.

SERVEI D'ARQUEOLOGIA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA. (2009). Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de Catalunya. Santa Perpètua de Mogoda (Vallès Occidental).

